

Ο Κλάδος της αλλαντοποιίας στην Ελλάδα (2000-2007)

Δημήτριος Χρ.Πασχαλίδης
MBA-Σύμβουλος επιχειρήσεων

Δρ.Δημήτριος Π.Πετρόπουλος
Επ.Καθηγητής Γεωργικής Οικονομίας ΤΕΙ Καλαμάτας

Στάθης Καταπόδης
Υπεύθυνος Βάσης Δεδομένων Statbank

Περίληψη

Στη συγκεκριμένη εργασία αναφέρεται η ανάπτυξη του κλάδου κρεατοσκευασμάτων και αλλαντικών κατά τα τελευταία επτά έτη. Παρουσιάζονται αναλυτικά στοιχεία που αφορούν κυρίως την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων ορισμένων επιχειρήσεων του κλάδου. Επίσης δίνονται στοιχεία που αφορούν την εγχώρια παραγωγή αλλαντικών και την αγορά αυτών.

Λέξεις - κλειδιά: αγορά κρέατος, αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία ασχολείται με τη μελέτη των επιχειρήσεων παραγωγής κρεατοσκευασμάτων και αλλαντικών στην Ελλάδα για την περίοδο 2000-2007. Η ανφερόμενη περίοδος είναι σημαντική για τον συγκεκριμένο κλάδο, δεδομένου ότι περιλαμβάνει το αρχικό στάδιο εφαρμογής του ευρώ και ακολουθούν σειρά σημαντικών συγχωνεύσεων. Ο συγκεκριμένος κλάδος παρουσιάζει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, τα οποία έχουν επίδραση πάνω στην πορεία και ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Το κύριο πρόβλημα του κλάδου κρεατοσκευασμάτων και αλλαντικών στην Ελλάδα θεωρείται η εξάρτηση του από το εξωτερικό σε θέματα πρώτης ύλης. Η εξάρτηση αυτή από το εξωτερικό δυσχεραίνει τις όποιες προσπάθειες περιορισμού του κόστους παραγωγής μειώνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων έναντι των ευρωπαϊκών. Ένα επίσης χαρακτηριστικό στοιχείο του κλάδου είναι ο υψηλός βαθμός συγκέντρωσης, αν και χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη πολλών μικρών, οικογενειακών επιχειρήσεων. Υπολογίζεται ότι σήμερα στην Ελλάδα υπάρχουν περίπου 250 εταιρείες, από τις οποίες το 90 είναι οικογενειακής μορφής και μεγέθους.

Βασικός στόχος της εργασίας αποτελεί η ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών και χρηματοοικονομικών δεικτών του κλάδου με βάση στοιχείων δημοσιευμένων στους ισολογισμούς, επεξεργασμένων από τη Statbank. Για να επιτευχθεί αυτό καταρτίστηκε και εξετάζεται ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα 25 ίδιων από χρόνο σε χρόνο επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα τα οικονομικά μεγέθη/ χρηματοοικονομικοί δείκτες¹ που θα αναλυθούν, διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

A. Κύκλος Εργασιών – Κερδοφορία – Αποδοτικότητα

- Η διαμόρφωση του Κύκλου Εργασιών
- Η διαμόρφωση των Καθαρών Κερδών (προ φόρων)
- Καθαρό περιθώριο κέρδους
- Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων

B. Πηγές και χρήσεις κεφαλαίων

- Το Σύνολο του Ενεργητικού
- Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων
- Δανειακή επιβάρυνση

Αποτελέσματα

**A. Κύκλος Εργασιών – Κερδοφορία – Αποδοτικότητα
Η διαμόρφωση του Κύκλου Εργασιών**

Για το διάστημα της εξεταζόμενης περιόδου ο Κύκλος Εργασιών του δείγματος αυξήθηκε κατά 32,88% και διαμορφώθηκε το 2007 σε 560 εκατ. Ευρώ. Ο ρυθμός μεταβολής του, παρουσιάζει διακυμάνσεις στο εξεταζόμενο διάστημα και από 12,56% το 2001/00 μειώθηκε σε 6,09% το 2002/01, σε 3,34% το 2003/02, σε αρνητική μεταβολή -14,05% το 2004/03, ενώ αυξήθηκε σε 9,14% το 2005/04 και σε 6,48% και 7,80% για τα έτη 2006, 2007 αντίστοιχα.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 1, από το σύνολο των εταιρειών του δείγματος, έξι συνέβαλαν το 2000 κατά 66,40% στη διαμόρφωση του συνολικού Κύκλου Εργασιών. Το παραπάνω ποσοστό το 2007 έχει μειωθεί στο 57,03%. Από τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να συμπεράνουμε ότι κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου έχουν συντελεστεί αλλαγές – κυρίως συγχωνεύσεις και ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων του κλάδου.

Πίνακας 1: Συμμετοχή του Κύκλου Εργασιών στο Δείγμα

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ΘΡΑΚΗ ΑΕ ²	30,11	28,91	27,58	24,99	0,00	0,00	0,00	0,00
ΝΙΚΑΣ Π.Γ.	12,44	11,94	11,55	12,71	15,64	17,22	18,24	17,67
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ	7,62	9,40	10,71	10,87	17,74	16,16	15,89	16,62

¹ Τα παραπάνω οικονομικά μεγέθη και χρηματοοικονομικοί δείκτες καταγράφονται στη βιβλιογραφία ως οι πλέον εύχρηστοι δείκτες μετρήσεις των οικονομικών μεγεθών και χαρακτηριστικών των επιχειρήσεων.

² Στις 30/12/2003 με απόφαση του ΔΣ αποφασίστηκε η απόσχιση του Βιομηχανικού κλάδου και υποκαταστημάτων και η απορρόφησή της από την "PIGGY ΑΕ"

ΥΦΑΝΤΗΣ ΑΕ	7,66	7,53	8,11	8,48	12,15	12,43	12,62	12,46
ΒΙΚΗ ΑΕ	5,07	4,82	4,41	4,43	5,52	5,09	5,04	5,04
ΕΔΕΣΜΑ ΑΕ	3,50	3,55	3,46	3,63	4,49	4,54	5,28	5,25
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ	66,40	66,16	65,82	65,11	55,55	55,43	57,07	57,03

Πηγή: Statbank, Ίδια επεξεργασία

Καθαρά Κέρδη (προ φόρων)

Οι μεταβολές στη διαμόρφωση του Κύκλου Εργασιών – και του κόστους πωληθέντων – αντανακλώνται και στην κερδοφορία των επιχειρήσεων του δείγματος.

Για το διάστημα της εξεταζόμενης περιόδου τα Καθαρά Κέρδη προ φόρων του δείγματος αυξήθηκε κατά 42,02% και διαμορφώθηκε το 2007 σε 22,81 εκατ. Ευρώ. Ο ρυθμός μεταβολής του, παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις στο εξεταζόμενο διάστημα. Από αύξηση κατά 46,82% το 2001/00 μειώθηκε – η αύξηση – σε 10,48% το 2002/01, ενώ το 2003/02 παρουσιάζει αρνητική μεταβολή -94,10%, και ακολουθεί έντονη αύξηση το 2004/03 κατά 1.622,79%³, ενώ το 2005/04 αυξήθηκε σε 6,13%, και σε -44,83% και 47,11% για τα έτη 2006, 2007 αντίστοιχα.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 2, από το σύνολο των εταιρειών του δείγματος, οι παρακάτω έξι συνέβαλαν το 2000 κατά 84,13% στη διαμόρφωση των συνολικών κερδών προ φόρων. Το παραπάνω ποσοστό το 2007 έχει διαμορφωθεί στο 78,59%.

Πίνακας 2: Συμμετοχή των Κερδών προ φόρων στο Δείγμα

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ΘΡΑΚΗ ΑΕ	36,74	26,26	6,03	-1.714,03	0,00	0,00	0,00	0,00
ΝΙΚΑΣ Π.Γ.	24,28	21,07	29,07	241,02	44,30	32,82	0,45	16,01
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ	26,75	21,17	19,32	679,04	11,75	13,42	16,13	19,84
ΥΦΑΝΤΗΣ ΑΕ	11,45	7,74	16,86	305,68	24,81	31,97	53,66	47,04
ΒΙΚΗ ΑΕ	-15,98	0,66	5,65	53,11	2,95	0,04	-6,43	-5,15
ΕΔΕΣΜΑ ΑΕ	0,90	1,79	1,01	44,30	1,95	0,60	3,39	0,85
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ	84,13	78,69	77,95	-390,87	85,76	78,86	67,19	78,59

Πηγή: Statbank, Ίδια επεξεργασία

Συγκρίνοντας τα στοιχεία του Πίνακα 2 με τα αντίστοιχα του Πίνακα 1, συμπεραίνουμε ότι οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις έχουν πετύχει ακόμη πιο μεγάλη συγκέντρωση απόδοση των επενδυμένων κεφαλαίων.

³ Η αρνητική μεταβολή και η έντονη αύξηση, οφείλεται κυρίως στις ζημίες που παρουσίασαν κάποιες εταιρείες του κλάδου, σαν αποτέλεσμα μεγάλων επενδυτικών σχεδίων που υλοποίησαν

Καθαρό περιθώριο κέρδους

Ο δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους απεικονίζει τη συνολική αποτελεσματικότητα της επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο επικερδέστερη είναι η επιχείρηση. Η πορεία του παραπάνω δείκτη όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 3 αυξάνεται έντονα στο εξεταζόμενο διάστημα και από 0,08% το 2001 διαμορφώθηκε στο 4,41% το 2006. Παρατηρείται επίσης, ότι ο δείκτης του κλάδου (όπως προέκυψε από τις 25 εταιρείες του δείγματος) διαμορφώνεται σε πολύ υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το συνολικό κλάδο των τροφίμων.

Πίνακας 3: Δείκτες Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Δείγμα 25 εταιρειών του κλάδου	0,08	4,16	-49,35	4,47	2,72	2,08	4,41
Κλάδος τροφίμων (500 εταιρείες)	0,05	1,53	1,15	1,12	1,91	1,51	1,92

Πηγή: Statbank, Ίδια επεξεργασία

Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων

Ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων μας παρουσιάζει τη σύγκριση των κερδών προς τα από την επιχείρηση δεσμευμένα ίδια κεφάλαια για τον καθορισμό του ετήσιου ποσοστού κέρδους. Δείχνει σε ποσοστά, το μέγεθος γονιμότητας του ιδίου κεφαλαίου. Είναι δηλαδή, το επιτόκιο του ετήσιου τοκισμού του κεφαλαίου και όσο μεγαλύτερος είναι από το δείκτη του προηγούμενου χρόνου τόσο καλύτερος, όσο μικρότερος τόσο χειρότερος.

Ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων του κλάδου, όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 4 έχει δεκαπλασιαστεί κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου.

Πίνακας 4: Δείκτες Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Δείγμα 25 εταιρειών του κλάδου	0,62	13,56	18,10	-4,73	-2,58	4,50	21,73	6,40

Πηγή: Statbank, Ίδια επεξεργασία

B. Πηγές και χρήσεις κεφαλαίων **Το Σύνολο του Ενεργητικού**

Το σύνολο του ενεργητικού των επιχειρήσεων του δείγματος αυξήθηκε κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου κατά 29,52% και διαμορφώθηκε στα 646 εκατ. Ευρώ το 2007. Η αύξηση αυτή σημαίνει ότι ο κλάδος βρίσκεται σε μια συνεχή αύξηση, του παραγωγικού του ιστού και της δυναμικότητας του.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 5, από το σύνολο των εταιρειών του δείγματος, οι παρακάτω έξι συνέβαλαν το 2000 κατά 71,27% στη

διαμόρφωση του συνόλου του ενεργητικού. Το παραπάνω ποσοστό το 2007 έχει διαμορφωθεί στο 60,92%. Από αυτό συμπεραίνουμε ότι κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου επιχειρήσεις με μικρά κυρίως μεγέθη – και με τοπική κυρίως δράση – έχουν προσαρμοστεί στα δεδομένα και απαιτήσεις της αγοράς. Με αυτό τον τρόπο αυξάνουν τα μεγέθη τους και το μερίδιό τους, στο σύνολο του κλάδου.

Πίνακας 5: Συμμετοχή του Ενεργητικού στο Δείγμα

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ΘΡΑΚΗ ΑΕ	25,79	27,98	30,79	0,00	0,00	9,98	8,34	0,00
ΝΙΚΑΣ Π.Γ.	21,56	16,58	14,76	19,20	19,40	14,85	14,53	16,37
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ	11,50	12,78	13,09	19,83	20,61	23,30	23,83	25,13
ΥΦΑΝΤΗΣ ΑΕ	5,14	4,84	5,97	10,02	10,10	8,68	9,38	10,37
ΒΙΚΗ ΑΕ	5,41	4,35	4,29	5,78	5,64	4,96	4,93	5,92
ΕΔΕΣΜΑ ΑΕ	1,86	1,66	1,55	2,04	2,20	2,20	2,53	3,13
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ	71,27	68,18	70,45	56,85	57,95	63,96	63,54	60,92

Πηγή: Statbank, Τδία επεξεργασία

Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων

Τα ίδια κεφάλαια των εταιρειών του δείγματος στην εξεταζόμενη περίοδο έχουν σημειώσει μείωση της τάξης του 13,55% και διαμορφώθηκαν στα 190,8 εκατ. Ευρώ το 2007.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 6, από το σύνολο των εταιρειών του δείγματος, οι παρακάτω έξι συνέβαλαν το 2000 κατά 74,22% στη διαμόρφωση των Ιδίων Κεφαλαίων. Το παραπάνω ποσοστό το 2007 έχει διαμορφωθεί στο 60,70%. Η αύξηση της παρουσίας μικρών και κυρίως τοπικών επιχειρήσεων, διαπιστώνεται και από τη διαμόρφωση των Ιδίων Κεφαλαίων. Επίσης από τη μείωση του ποσοστού (κατά 13,55%) των Ιδίων Κεφαλαίων του συνόλου του δείγματος, μπορούμε να συμπεράνουμε, ότι η αύξηση του ενεργητικού των εταιρειών του κλάδου στηρίχτηκε σε μεγάλο βαθμό σε δανειακά κεφάλαια και όχι σε αυτοχρηματοδότηση. Αυτό παρουσιάζεται και στον επόμενο Πίνακα 7, όπου παρουσιάζεται η αύξηση της δανειακής επιβάρυνσης των εταιρειών του δείγματος.

Πίνακας 6: Συμμετοχή των Ιδίων Κεφαλαίων στο Δείγμα

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ΘΡΑΚΗ ΑΕ	18,00	17,87	19,31	8,89	0,00	28,85	35,53	0,00
ΝΙΚΑΣ Π.Γ.	30,32	27,47	26,77	29,92	0,00	13,45	10,30	16,55
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ	16,93	16,92	17,47	20,54	0,00	19,08	18,35	28,20
ΥΦΑΝΤΗΣ ΑΕ	5,96	5,83	5,83	6,13	19,86	6,39	5,83	9,50
ΒΙΚΗ ΑΕ	0,88	0,67	1,15	1,55	4,72	1,55	2,06	2,55
ΕΔΕΣΜΑ ΑΕ	2,13	1,76	1,72	1,91	7,08	2,20	2,45	3,91
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ	74,22	70,52	72,26	68,95	31,66	71,53	74,52	60,70

Πηγή: Statbank, Τδία επεξεργασία

Δανειακή επιβάρυνση

Η δανειακή επιβάρυνση των εταιρειών του δείγματος στην εξεταζόμενη περίοδο έχουν παρουσιάσει αύξηση κατά 35,13%. Από 48,69 που ήταν η μέση δανειακή επιβάρυνση το 2000, αυτή αυξήθηκε στο 65,79.

Πίνακας 7: Δείκτης Δανειακής επιβάρυνσης

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Δείγμα 25 εταιρειών του κλάδου	48,69	58,36	61,28	61,38	50,72	71,10	74,68	65,79

Πηγή: Statbank, Ίδια επεξεργασία

Από τον παραπάνω Πίνακα συμπεραίνουμε, ότι οι εταιρείες του δείγματος στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό σε δανειακά κεφάλαια. Αυτό έχει επιπτώσεις στη διαμόρφωση των καθαρών κερδών.

Συμπεράσματα

Από την ανάλυση των στοιχείων των εταιρειών του κλάδου συμπεραίνουμε ότι ο κλάδος βρίσκεται σε συνεχείς εξελίξεις και αναδιανομή των μεριδίων στην αγορά. Αυτό γίνεται με τις συνεχείς συγχωνεύσεις και εξαγορές, καθώς και με την αύξηση του μεριδίου της αγοράς από μικρές σε μεγάλες και ε τοπική δράση εταιρείες. Επίσης διαπιστώνεται πως ο κλάδος παρουσιάζει μεγάλη ανάπτυξη (αύξηση του Κύκλου Εργασιών, του Ενεργητικού κλπ).

Πηγές

Statbank